

بسمه تعالی

دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اسدآباد
مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی
کمیته برنامه ریزی درسی

فرم طرح درس

رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی بهداشت عمومی	عنوان کامل درس: اصول و کلیات اپیدمیولوژی
پیش‌نیاز: ندارد	سال تحصیلی: 1402-1403 نیمسال: دوم
تعداد فراگیران: 6	تعداد واحد: 2
نوع درس: تئوری ■ عملی □ کارآموزی □	زمان برگزاری کلاس (روز- ساعت): سه شنبه 8-10 / یکشنبه 14-16
تاریخ خاتمه کلاس: 1403/04/03	تاریخ شروع کلاس: 1402/11/28
پست الکترونیک مدرس: atefe.zahedi@gmail.com	نام و نام خانوادگی مدرس: عاطفه زاهدی
مدرس مسئول درس: عاطفه زاهدی	گروه مدرسین:-

شرح درس:

اصول اپیدمیولوژی یکی از دروس پایه بهداشت عمومی است که آشنایی با آن جهت درک کلیه فعالیتهای بهداشتی از قبیل: اجرای برنامه های کنترل و مراقبت وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و شرکت در برنامه های مربوط به کنترل بیماریها در شرایط عادی و اضطرار و کمک به چگونگی ارتقای سلامت ضروری است.

گزیده‌ای از مقررات آموزشی در کلاس درس:

- دانشجوی موظف است قبل از حضور استاد در کلاس حاضر باشد.
- خاموش کردن تلفن همراه در کلاس درس الزامی است.
- فعالیتهای دانشجوی در کلاس درس شامل شرکت فعال در بحث، پاسخ به سوالات و آمادگی برای یادگیری می‌باشد.
- در صورتی که غیبت دانشجوی در کلاس بیش از 4/17 ساعات جلسات شود، درس مربوطه حذف خواهد شد.
- به استناد آیین نامه مصوب جلسه 258 شورای عالی انقلاب فرهنگی کارنامه رفتار و پوشش حرفه‌ای دانشجویان طبق لیست پیوست توسط اساتید تکمیل خواهد گردید.

هدف کلی درس:

آشنایی با اصول اپیدمیولوژی جهت کمک به یادگیری و درک بهتر و بیشتر دانش اموختگان در زمینه کلیه فعالیتهای بهداشتی از قبیل مبارزه با بیماریهای واگیر و غیرواگیر و خدمات بهداشتی ...

جلسه اول – تاریخ: 1402/11/30				
عنوان مبحث:	اهداف رفتاری	حیطه	روش تدریس	وسایل آموزشی
تاریخچه و مسیر تغییرات تعاریف اپیدمیولوژی، دامنه فعالیت، واژه های متداول در اپیدمیولوژی	دانشجو باید : <ul style="list-style-type: none"> ✓ با تاریخچه اپیدمیولوژی آشنا باشد. ✓ جامع ترین و کامل ترین تعریف اپیدمیولوژی را بیان کند. ✓ دامنه فعالیت های اپیدمیولوژی را شرح دهد. ✓ کاربرد و اهداف اپیدمیولوژی را بیان کند. ✓ واژه های متداول در اپیدمیولوژی را تعریف کند. 	شناختی	سخنرانی بحث گروهی	پاورپوینت
جلسه دوم – تاریخ: 1402/12/7				
عنوان مبحث:	اهداف رفتاری	حیطه	روش تدریس	وسایل آموزشی
شناخت عوامل موثر در وضع بیماری در جامعه (عوامل بیماریزا، میزبان ، محیط)، توجیه بیماری از دیدگاه اپیدمیولوژی و مدل های مختلف اپیدمیولوژی (مثلث اپیدمیولوژیک، شبکه علیت، مدل چرخ)	دانشجو: <ul style="list-style-type: none"> ✓ عوامل موثر در ایجاد بیماری (عامل بیماریزا، میزبان و محیط) را نام ببرد. ✓ مدل مثلث اپیدمیولوژی را شرح دهد. ✓ مدل شبکه تار عنکبوت را شرح دهد. ✓ مدل چرخ را توصیف کند. 	شناختی	سخنرانی بحث گروهی	پاورپوینت
جلسه سوم – تاریخ: 1402/12/14				
عنوان مبحث:	اهداف رفتاری	حیطه	روش تدریس	وسایل آموزشی
مفهوم گذار اپیدمیولوژیک، زنجیره عوامل عفونی، راههای انتقال و کنترل بیماری	دانشجو: <ul style="list-style-type: none"> ✓ مفهوم گذار اپیدمیولوژیک را بیان کند. ✓ اجزاء زنجیره عوامل عفونی را نام ببرد. ✓ هر یک از اجزای زنجیره عفونت را توضیح دهد. ✓ راههای انتقال را شرح دهد. ✓ کنترل بیماری های عفونی را بیان کند. 	شناختی	سخنرانی بحث گروهی	پاورپوینت

جلسه چهارم - تاریخ: 1402/12/21

عنوان مبحث:	اهداف رفتاری	حیطه	روش تدریس	وسایل آموزشی
انواع اپیدمیولوژی (توصیفی و تحلیلی)، منابع اطلاعات در اپیدمیولوژی	دانشجو : ✓ اپیدمیولوژی توصیفی را شرح دهد. ✓ فاکتورهای اپیدمیولوژیک را بر اساس شخص، زمان و مکان توصیف کند. ✓ انواع منابع اطلاعاتی در اپیدمیولوژی را فهرست کند و شرح دهد: ○ سرشماری ○ مستندات مربوط به وقایع حیاتی ○ امار مربوط به مراکز بهداشتی و درمانی ○ نتایج بررسی	شناختی	سخنرانی بحث گروهی	پاورپوینت

جلسه پنجم - تاریخ: 1403/01/20

عنوان مبحث:	اهداف رفتاری	حیطه	روش تدریس	وسایل آموزشی
سطوح پیشگیری، شاخص های ابتلاء (نسبت و میزان، میزان بروز و انواع آن، شیوع و انواع آن، عوامل موثر بر شیوع، ارتباط بروز و شیوع) و کاربرد آن در اپیدمیولوژی	دانشجو : ✓ پیشگیری مقدماتی و هدف از انجام آن را شرح دهد. ✓ پیشگیری نوع اول و هدف از انجام آن را بیان کند. ✓ پیشگیری نوع دوم و هدف از انجام آن را بنویسد. ✓ پیشگیری نوع سوم و هدف از انجام آن را بیان کند. ✓ نسبت و میزان را تفسیر کند و تفاوت آنها را گزارش کند. ✓ میزان بروز و انواع آن (بروز تجمعی و تراکم بروز) را بیان و تفسیر کند. ✓ میزان شیوع و انواع آن (شیوع لحظه ای و دوره ای) را توصیف و محاسبه کند. ✓ عوامل موثر بر شیوع را بیان کند. ✓ ارتباط بین بروز و شیوع را تشریح کند. ✓ کاربرد شاخص های ابتلا در اپیدمیولوژی را لیست کند.	شناختی	سخنرانی بحث گروهی	پاورپوینت

جلسه ششم - تاریخ: 1403/01/27

عنوان مبحث:	اهداف رفتاری	حیطه	روش تدریس	وسایل آموزشی
-------------	--------------	------	-----------	--------------

پاورپوینت	سخنرانی بحث گروهی	شناختی	دانشجو : ✓ میزان مرگ و میر را محاسبه و تفسیر کند. ✓ میزان مرگ و میر اختصاصی علیتی را محاسبه و تفسیر کند. ✓ میزان کشندگی را محاسبه و تفسیر کند و با میزان مرگ و میر مقایسه کند. ✓ سال های بالقوه از دست رفته عمر و اجزای آن را شرح دهد.. ✓ بار بیماری ها و کاربرد آن را بیان کند. ✓ بقاء را تعریف کند و کاربرد آن را بیان کند. ✓ امید به زندگی را تعریف و کاربرد آن را بیان کند.	شاخص های مرگ و میر (میزان مرگ و میر اختصاصی سنی، مرگ و میر اختصاصی علیتی، کشندگی، سال های بالقوه از دست رفته عمر، بار بیماری ها، بقاء و امید به زندگی)
-----------	----------------------	--------	--	--

جلسه هفتم - تاریخ: 1403/02/02

عنوان مبحث:	اهداف رفتاری	حیطه	روش تدریس	وسایل آموزشی
اعتبار آزمون های غربالگری و تکرار پذیری	دانشجو : ✓ غربالگری را تعریف کند . ✓ انواع غربالگری را شرح دهد. ✓ کاربرد غربالگری را بیان کند. ✓ معیارهای غربالگری را شرح دهد. ✓ حساسیت آزمون های غربالگری را محاسبه و تفسیر کند. ✓ ویژگی آزمون های غربالگری را محاسبه و تفسیر کند. ✓ ارزش اخباری منفی آزمون غربالگری را محاسبه و تفسیر کند.. ✓ ارزش اخباری مثبت آزمون غربالگری را محاسبه و تفسیر کند. ✓ عوامل موثر بر ارزش اخباری را شرح دهد. ✓ عوامل موثر بر تکرارپذیری آزمون های غربالگری را فهرست کند.	شناختی	سخنرانی بحث گروهی	پاورپوینت

جلسه هشتم - تاریخ: 1403/02/09

عنوان مبحث:	اهداف رفتاری	حیطه	روش تدریس	وسایل آموزشی
معرفی انواع مطالعات، انواع مطالعات توصیفی	دانشجو: ✓ انواع مطالعات را طبقه بندی کند.	شناختی	سخنرانی بحث گروهی	پاورپوینت

		<ul style="list-style-type: none"> ✓ طرح مطالعات توصیفی و ویژگی های آن را بیان کند. ✓ کاربرد مطالعات توصیفی را شرح دهد. ✓ مطالعه case report را توصیف کند. ✓ مطالعه case series را توصیف کند. ✓ مطالعه اکولوژیک را توصیف کند. ✓ مطالعه مقطعی و خصوصیات آن را شرح دهد. 	
--	--	---	--

جلسه نهم - تاریخ: 1403/02/16

عنوان مبحث:	اهداف رفتاری	حیطه	روش تدریس	وسایل آموزشی
مطالعه مورد-شاهدی	دانشجو: <ul style="list-style-type: none"> ✓ طرح مطالعه مورد-شاهدی را توصیف کند. ✓ نحوه انتخاب گروهها را بیان کند. ✓ اصول انتخاب گروه شاهد را شرح دهد. ✓ همسان سازی را تعریف کند. ✓ انواع همسان سازی را شرح دهد. ✓ خطای طبقه بندی را تعریف کند و انواع آن را نام ببرد . ✓ فواید مطالعه مورد-شاهدی را بیان کند. ✓ ایرادات مطالعه مورد-شاهدی را بیان کند. ✓ فرمول بندی نسبت شانس را بداند و محاسبه و تفسیر کند. ✓ کاربرد مطالعه مورد-شاهدی را شرح دهد. 	شناختی	سخنرانی بحث گروهی	پاورپوینت

جلسه دهم - تاریخ: 1403/02/23

عنوان مبحث:	اهداف رفتاری	حیطه	روش تدریس	وسایل آموزشی
مطالعه کوهورت(با اشاره به کوهورت آینده گر و گذشته نگر)	دانشجو: <ul style="list-style-type: none"> ✓ طرح مطالعه کوهورت را بیان کند. ✓ نحوه انتخاب گروه ها را شرح دهد. ✓ فواید مطالعه کوهورت را نام ببرد. ✓ ایرادات مطالعه کوهورت را نام ببرد. ✓ فرمول خطر نسبی را بداند ، محاسبه و تفسیر کند. ✓ طرح کوهورت گذشته نگر را توصیف کند. 	شناختی	سخنرانی بحث گروهی	پاورپوینت

جلسه یازدهم - تاریخ: 1403/02/30

عنوان مبحث:	اهداف رفتاری	حیطه	روش تدریس	وسایل آموزشی
انواع دیگر مطالعات مورد-شاهدی	دانشجو: ✓ طرح مطالعات مورد-شاهدی لانه گزیده را شرح دهد. ✓ طرح مطالعات مورد-کوهورت را بیان کند. ✓ فواید مطالعات مورد-شاهدی لانه گزیده را لیست کند. ✓ فواید مطالعات مورد-کوهورت را بیان کند.	شناختی	سخنرانی بحث گروهی	پاورپوینت

جلسه دوازدهم - تاریخ: 1403/03/06

عنوان مبحث:	اهداف رفتاری	حیطه	روش تدریس	وسایل آموزشی
مطالعه مداخله ای	دانشجو: ✓ طرح مطالعات کارازمایی بالینی را شرح دهد. ✓ تصادفی سازی را شرح دهد. ✓ کورسازی را تعریف کند و انواع آن را شرح دهد. ✓ خطر نسبی را محاسبه و تفسیر کند. ✓ کارایی را محاسبه کند. ✓ NNT (تعداد افرادی که باید درمان شوند تا از یک واقعه پیشگیری شود) را محاسبه و تفسیر کند. ✓ منحنی بقا را توصیف کند. ✓ تعمیم پذیری نتایج را شرح دهد. ✓ مزایای مطالعات کارازمایی بالینی را لیست کند. ✓ مسائل اخلاقی مطالعات کارازمایی بالینی را بداند.	شناختی	سخنرانی بحث گروهی	پاورپوینت

جلسه سیزدهم - تاریخ: 1402/03/13

عنوان مبحث:	اهداف رفتاری	حیطه	روش تدریس	وسایل آموزشی
ارتباط و علیت در اپیدمیولوژی و موضوعات اخلاقی در اپیدمیولوژی	دانشجو: ✓ مفهوم ارتباط را بیان کند. ✓ انواع روابط علیتی را شرح دهد.	شناختی	سخنرانی بحث گروهی	پاورپوینت

			✓ عوامل موثر بر قضاوت در مورد علیتی بودن رابطه را بیان کند. ✓ اهمیت اخلاق در اپیدمیولوژی و مطالعات را شرح دهد. ✓ رضایت آگاهانه واقعی را شرح دهد. ✓ حریم خصوصی و رازداری در پژوهش را توصیف کند.	
--	--	--	---	--

جلسه چهاردهم - تاریخ: 1403/03/20

عنوان مبحث:	اهداف رفتاری	حیطه	روش تدریس	وسایل آموزشی
انواع تورش و متغیر مخدوش کننده	دانشجو: ✓ سوگیری (تورش) را تعریف کند. ✓ سوگیری انتخاب را شرح دهد. ✓ سوگیری اطلاعات را توصیف کند. ✓ سوگیری ارزو را تعریف کند. ✓ سوگیری اندازه گیری را بیان کند. ✓ سوگیری طبقه بندی افتراقی و غیرافتراقی را شرح دهد. ✓ سوگیری نظارت را شرح دهد. ✓ سوگیری گزارش را تعریف کند. ✓ متغیر مخدوش کننده را شرح دهد. ✓ راههای کنترل مخدوش کننده را بیان کند.	شناختی	سخنرانی بحث گروهی	پاورپوینت

جلسه پانزدهم - تاریخ: 1403/03/27

عنوان مبحث:	اهداف رفتاری	حیطه	روش تدریس	وسایل آموزشی
مراحل بررسی، کنترل و نحوه گزارش دهی اپیدمی ها، نقش اپیدمیولوژی در برنامه ریزی و ارزشیابی خدمات	دانشجو: ✓ مراحل بررسی، کنترل و گزارش اپیدمی ها را بیان کند. ✓ واژه کارایی را تعریف کند. ✓ واژه اثربخشی را تعریف کند. ✓ واژه سودمندی را تعریف کند. ✓ کاربرد مطالعات برای ارزیابی اثربخشی خدمات سلامتی را شرح دهد. ✓ تاریخچه طبیعی بیماری را شرح دهد. ✓ ارزیابی غربالگری را گزارش کند.	شناختی	سخنرانی بحث گروهی	پاورپوینت

جلسه شانزدهم - تاریخ: 1403/04/03

عنوان مبحث:	اهداف رفتاری	حیطه	روش تدریس	وسایل آموزشی
-------------	--------------	------	-----------	--------------

پاورپوینت	سخنرانی بحث گروهی	شناختی	مرور کردن مطالب، حل مساله، برطرف کردن اشکالات	مرور مباحث
جلسه هفدهم - تاریخ:				
وسایل آموزشی	روش تدریس	حیطه	اهداف رفتاری	عنوان مبحث:
				پایان ترم

ارزشیابی:				
ارزشیابی: تکوینی ■ پایانی ■ نمره کل: 20				
حضور فعال: 1 کوئیز: تکلیف: ... نمره				
نوع آزمون میان ترم: شفاهی □ تشریحی □				
نوع آزمون پایان ترم: شفاهی □ تشریحی ■				
چند گزینه ای ■				
چند گزینه ای ■				
آزمون میان ترم: 4 نمره				
آزمون پایان ترم: 15 نمره				
صحیح و غلط □ جور کردنی □				
صحیح و غلط □ جور کردنی □				

منابع:	
اپیدمیولوژی گوردیس، آخرین انتشار	
اصول اپیدمیولوژی مازنر، آخرین انتشار	